

Voices through Water

Zestaw narzędzi metodologii kreatywnych i aktywistycznych

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

Numer projektu: 2023-1-AT01-KA220-YOU-000161835

Sfinansowano ze środków Unii Europejskiej. Jednak wyrażono tu wyłącznie poglądy i opinie autorów, które nie uszają odzwierciedlać poglądów i opinii Unii Europejskiej i OeAD-GmbH. Ani Unia Europejska, ani OeAD-GmbH nie może ponosić za nie odpowiedzialności.

Voices through water © jest objęty licencją
[Attribution-ShareAlike 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

Marsz przywilejów

Activist

Jest to ćwiczenie często wykorzystywane na warsztatach czy szerzej w edukacji, które ma pomóc uczestnikom zrozumieć wpływ społecznych przywilejów i defaworyzacji na ich życie. Uczestnicy stają w szeregu i robią krok wprzód lub w tył w reakcji na stwierdzenia na temat ich doświadczeń i cech, co pokazuje, że różne grupy mogą mieć różne przewagi lub rzeczy działające na ich niekorzyść.

Grupa docelowa

Młodzi ludzie 15+

Min. 3

Czas potrzebny

1,5-2 godziny

Alternatywa

Jeśli wolisz metodę mniej intensywną emocjonalnie, alternatywą może być takie ćwiczenie jak "The Power House Activity".

Ćwiczenie (Marsz przywilejów) można także przeprowadzić w ten sposób, że uczestnicy mają zamknięte oczy, dopóki nie zostaną odczytane wszystkie stwierdzenia.

Źródło

Napisała uczestniczka projektu Anastas Krusińska, zredagował Südwind; ćwiczenie wykorzystywane w różnych projektach antydyskryminacyjnych, dotyczących zwiększania świadomości i inkluzywności. Przykładowe źródła:

· <https://leadershipfordiversity.eu/ehub-post/privilege-walk/>
· https://www.evoves.com.au/the-privilege-walk/?fbclid=IwY2xjawLbXCtleHRuA2FlbQlXMAbicmlkETBsTkpeEamphcVAzYk5qRU5TAR4pnPFX6lRg7Q9H4nwKmVV836EKP5KM_jCkAx4Uo8euqSWhAupdlDyBPLJLQ_aem_ZKc-BdRIIDFBBad3OnfdNg

Additional source:

<https://students.dartmouth.edu/opal/education/introduction-power-privilege-and-social-justice>

Środowisko

Sala lub inna przestrzeń, która pomieści wszystkich uczestników

Materiały

Przygotowane wcześniej stwierdzenia

Wskazówki dla trenera

Sensitivity

Ćwiczenie może być trudne emocjonalnie, zwłaszcza dla uczestników, którzy zrobili tylko kilka kroków wprzód lub nie zrobili ich wcale. Niezwykle istotne jest stworzenie bezpiecznego, wspierającego środowiska lub zaproponowanie wcześniej każdemu uczestnikowi indywidualnej rozmowy, jeśli nie chcą dzielić się swoimi odczuciami lub doświadczeniami po ćwiczeniu z całą grupą.

Podstawowe zasady

Niezbędne jest ustalenie jasnych reguł podstawowych, w tym szanowania doświadczeń innych i słuchania bez osądzania.

Podsumowanie

Zapytaj uczestników wcześniej, w jaki sposób chcą się podzielić swoimi doświadczeniami z ćwiczenia. Rzetelna, dokładna sesja podsumowania i refleksji ma kluczowe znaczenie, bo pomaga uczestnikom przepracować te doświadczenia i omówić szersze konsekwencje przywileju i pozycji w naszym społeczeństwie.

Cel/zamierzenie

- Analizowanie pojęcia przywileju w naszym społeczeństwie i jego wpływu na jednostki i grupy.
- Propagowanie samoświadomości i zrozumienia własnej pozycji w obrębie struktur społecznych.
- Pobudzanie empatii i inkluzywności przez eksponowanie różnych doświadczeń poszczególnych osób.
- Zainicjowanie rozmów na temat dynamiki władzy i sprawiedliwości społecznej.

Instrukcje krok po kroku

Krok 1 – 20 min

Przed rozpoczęciem ćwiczenia ustalcie podstawowe zasady komunikacji opartej na szacunku i równym udziale. Zaangażuj uczestników w ustalanie tych reguł (np. stosując metodę burzy mózgów lub tworząc umowę grupową – zob. opisana w tym zestawie narzędzi metoda „Umowa grupowa”). Dzięki temu uczestnikom łatwiej będzie je zapamiętać i zaakceptować.

Ważne, by przed rozpoczęciem ćwiczenia stworzyć bezpieczniejszą przestrzeń oraz uświadomić uczestnikom, że w jego trakcie mogą ich czekać negatywne doświadczenia.

Zaproponuj uczestnikom, że jeśli poczują się w tej sytuacji nieswojo, w dowolnym momencie mogą wycofać się z udziału.

Krok 2 – 30 min

Wstęp

Przedstaw wprowadzenie do pojęcia przywileju w naszym społeczeństwie: co on oznacza, w jaki sposób daje władzę i pozycję pewnym grupom/osobom i jak wpływa na określone grupy/osoby.

Przywileje są to korzyści, które otrzymują pewne osoby z powodu swojej przynależności do określonej grupy społecznej. Często wynikają one z systematycznego uderzania w inną grupę społeczną i/lub z jej marginalizacji. Podaj przykłady grup społecznych (np. w oparciu o płeć, rasę, klasę społeczną, religię itd.).

Krok 3 – 5 min

Ustawienie początkowe

Uczestnicy stają w rzędzie, twarzami naprzód.

Krok 4

Stwierdzenia

Wyjaśnij, że będziesz odczytywać pewne stwierdzenia, a uczestnicy mają zrobić krok wprzód, jeśli dane stwierdzenie ich dotyczy. Osoba prowadząca zaczyna odczytywać stwierdzenia opisujące sytuacje lub okoliczności odzwierciedlające przywileje

Krok 5 – 20 min

Ruch

Uczestnicy robią krok wprzód, jeśli stwierdzenie ich dotyczy, a jeśli nie – krok w tył.

Krok 6 – 5 min

Obserwacja

Zachęć uczestników, by obserwowali rozmieszczenie osób w sali w miarę postępowania marszu, zwracając uwagę na formowanie się grup lub ich rozpraszanie.

Krok 7 – 30 min lub więcej

Podsumowanie/Refleksja

Po marszu następuje dyskusja umożliwiająca uczestnikom podzielenie się refleksjami nad tym doświadczeniem i pojęciami przywileju i defaworyzacji.